

Commerciële omroepdiensten

Inleiding

Deze brochure geeft informatie over het aanvragen van een toestemming om een commerciële omroepdienst te verzorgen, de eisen waaraan de commerciële media-instelling en de inhoud van haar media-aanbod moeten voldoen, en over de kosten die de commerciële media-instelling aan het Commissariaat is verschuldigd.

Commerciële media-instelling

De Mediawet 2008 omschrijft een commerciële media-instelling als 'een natuurlijke persoon of rechtspersoon die een commerciële mediadienst verzorgt en die voor de toepassing van deze wet onder de bevoegdheid van Nederland valt'. 'Commercieel' hoeft niet te betekenen dat de media-instelling gericht moet zijn op het maken van winst of dat de mediadienst reclameboodschappen moet bevatten. De Mediawet kent naast publieke media-instellingen¹ alleen commerciële media-instellingen.

Techniekneutraal

De Mediawet is op 19 december 2009 aangepast aan de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. In navolging van deze Richtlijn heeft de Nederlandse wetgever gekozen voor een 'platformneutrale en techniekonafhankelijke benadering' van het begrip mediadienst. Dat wil zeggen dat het niet afhangt van het distributieplatform of de verspreidingstechniek (kabel, ether, satelliet, internet of een combinatie daarvan) of je kunt spreken van een mediadienst. De wetgever wil hiermee een gelijk speelveld creëren tussen aanbieders die vergelijkbare diensten via verschillende platforms aanbieden. Ook moet de consument kunnen rekenen op een bepaald niveau van bescherming, ongeacht het type platform of de verspreidingstechniek.

Omroepdienst (lineair) of mediadienst op aanvraag (non-lineair)

De Mediawet maakt onderscheid in het verzorgen van een commerciële omroepdienst (lineair) en een commerciële mediadienst op aanvraag (non-lineair).

Een **commerciële omroepdienst** verzorgt media-aanbod dat wordt verspreid op basis van een chronologisch programmaschema. Dit is een overzicht van het door de aanbieder bepaalde programma-aanbod met vermelding van ten minste begintijdstip en titel van meerdere programma's. De media-instelling stelt dit schema vast. Het media-aanbod wordt verspreid voor gelijktijdige ontvangst door het algemene publiek of een deel daarvan. Het verzorgen van een commerciële omroepdienst is alleen toegestaan met toestemming van het Commissariaat.

Een **commerciële mediadienst op aanvraag** verzorgt media-aanbod dat mensen op individueel verzoek en op ieder gewenst moment kunnen bekijken. Gebruikers kunnen video's kiezen uit een catalogus. Het media-aanbod heeft betrekking op producten met bewegende beeldinhoud, al dan niet met geluid. Een media-instelling die een commerciële mediadienst op aanvraag verzorgt, dient dit aan het Commissariaat te melden.

Deze brochure geeft alleen informatie over het verzorgen van een commerciële omroepdienst (lineair). Voor informatie over het verzorgen van een commerciële mediadienst op aanvraag (non-lineair) kunt u de gelijknamige brochure raadplegen op de website van het Commissariaat voor de Media.

¹ Publieke media-instellingen hebben een speciale vergunning en worden door de overheid gefinancierd

1. Aanvragen toestemming

1.1 Wie?

In principe kan iedere natuurlijke of rechtspersoon toestemming krijgen voor het verzorgen van een commerciële omroepdienst. Een aanvraag wordt **niet** in behandeling genomen als:

- de natuurlijke of rechtspersoon niet onder de bevoegdheid van Nederland valt;
- de natuurlijke persoon minderjarig is;
- de rechtspersoon in oprichting is;
- de aanvrager een landelijke, regionale of lokale publieke media-instelling is.

1.2 Hoe?

Voor een commerciële omroepdienst is **vooraf** toestemming vereist van het Commissariaat voor de Media. U moet een aanvraag altijd schriftelijk en ondertekend indienen.

Om een aanvraag te kunnen beoordelen heeft het Commissariaat de volgende gegevens nodig:

Als de aanvraag wordt gedaan door een **natuurlijk persoon**:

- een bewijs van inschrijving in de Gemeentelijke basisadministratie (GBA);
- de aanduiding van het soort programma-aanbod waarvoor toestemming wordt gevraagd: radio of televisie;
- de naam van het programmakanaal (zendernaam).

Als de aanvraag wordt gedaan namens een **rechtspersoon**:

- een recent uittreksel van inschrijving in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel;
- een omschrijving van de organisatorische en juridische structuur van de aanvrager, en een overzicht van zijn bestuurders en aandeelhouders (indien aanwezig);
- een afschrift van de oprichtingsstatuten (indien aanwezig);
- de aanduiding van het soort programma-aanbod: radio of televisie;
- de naam van het programmakanaal (zendernaam).

1.3 Beoordeling

Wanneer het Commissariaat alle benodigde gegevens heeft ontvangen, toetst het of er sprake is van een van de volgende **weigeringsgronden**:

- a. de verstrekte gegevens zijn onjuist of onvolledig;
- b. het is te verwachten dat de aanvrager de wettelijke regels niet zal naleven.

Als het Commissariaat geen grond voor weigering constateert, verleent het de aanvrager toestemming voor commerciële omroep voor de duur van vijf jaar.

De **termijn** waarbinnen het Commissariaat de aanvraag moet behandelen, bedraagt maximaal acht weken. Als het Commissariaat meer gegevens nodig heeft om een besluit te kunnen nemen, krijgt de aanvrager het verzoek de aanvraag aan te vullen. De termijn van acht weken wordt dan opgeschort tot het moment dat het Commissariaat de gevraagde gegevens heeft ontvangen.

1.4 Daadwerkelijke verspreiding omroepdienst

De toestemming voor het verzorgen van een commerciële omroepdienst houdt niet in dat automatisch ook daadwerkelijk via de kabel of via een omroepzender (waaronder satelliet) kan worden verspreid. Om via de kabel het programma-aanbod te verspreiden moet de media-instelling een overeenkomst met de kabelexploitant sluiten. Voor radio-omroep via een etherfrequentie heeft de media-instelling een vergunning nodig op grond van de Telecommunicatiewet. Voor nadere informatie en voor het aanvragen van een dergelijke vergunning, kunt u zich wenden tot het Agentschap Telecom.

2. De eisen aan het media-aanbod

De Mediawet 2008 stelt onder meer² de volgende eisen aan de inhoud van het media-aanbod van commerciële media-instellingen:

Reclame

- Reclameboodschappen zijn door akoestische, visuele of ruimtelijke middelen onderscheiden van de overige inhoud van het media-aanbod.
- Reclame wordt in principe in blokken uitgezonden. Dus moeten individuele reclame-of telewinkelloodschappen een uitzondering blijven. Voor uitzendingen van sportwedstrijden geldt deze uitzondering niet.
- De hoeveelheid reclame mag niet meer bedragen dan twaalf minuten per uur.
- Reclame voor medische behandelingen is niet toegestaan.
- Alcoholreclame is niet toegestaan tussen 06.00 en 21.00 uur.
- Programma's worden uitsluitend onderbroken door reclameboodschappen indien dit geen afbreuk doet aan de integriteit, het karakter of de samenhang van het programma of aan de rechten van de rechthebbenden.
- Programma's die bestaan uit films, nieuws of commentaar op het nieuws, en programma's die bedoeld zijn voor kinderen jonger dan 12 jaar, worden uitsluitend onderbroken door reclame indien zij minstens dertig minuten duren.
- Programma's die bestaan uit de weergave van godsdienstige of geestelijke samenkomsten worden niet onderbroken door reclameboodschappen.
- Telewinkellokken duren zonder onderbreking minstens vijftien minuten. Telewinkellokken zijn tijdens de gehele duur door visuele en akoestische middelen duidelijk herkenbaar.

Sponsoring en productplaatsing

- Bij gesponsord programma-aanbod worden in ieder geval aan het begin of aan het einde alle sponsors vermeld, om het publiek te informeren. De sponsorvermelding is niet wervend.
- Sponsorvermeldingen zijn ook bij de onderbrekingen toegestaan, mits deze sponsors ook aan het begin of aan het einde van het programma worden vermeld.
- Een redactiestatuut beschermt de redactionele onafhankelijkheid van de werknemers die betrokken zijn bij de verzorging en samenstelling van het programma-aanbod.
- Programma-aanbod dat bestaat uit nieuws, actualiteiten of politieke informatie mag niet worden gesponsord.
- Productplaatsing (het tegen betaling opnemen van een product in een programma) is toegestaan in films, series, sportprogramma's en lichte amusementprogramma's, behalve als deze programma's exclusief bestemd zijn voor kinderen jonger dan twaalf jaar. Net als bij sponsoring geldt dat het publiek moet worden geïnformeerd. Bij productplaatsing geldt een zwaardere informatieplicht: het publiek moet niet alleen aan het begin en aan het eind van het programma worden geïnformeerd, maar ook aan het begin of eind van de reclameboodschappen die het programma onderbreken.
- Productplaatsing voor alcohol is niet toegestaan in programma's die worden uitgezonden tussen 06.00 en 21.00 uur.
- Sluikreclame is in alle gevallen verboden, ook als er sprake is van sponsoring of productplaatsing.

² De volledige eisen zijn terug te vinden in de [Mediawet 2008](#) en de door het Commissariaat opgestelde [beleidsregels](#)

Programmaquota

- Het televisieprogramma-aanbod bestaat voor minstens 40% uit oorspronkelijk Nederlands-of Friestalige programma's. Het Commissariaat kan in bijzondere gevallen en onder voorwaarden dit percentage lager vaststellen.
- Een commerciële media-instelling met een bereik van minstens 75% van alle huishoudens in Nederland moet vanaf 2011 minstens 50% van de oorspronkelijk Nederlandstalige producties voorzien van ondertiteling voor mensen met een auditieve beperking. Voor het jaar 2010 is dat percentage 35% en voor 2009 was dat 25%.
- Op een televisieprogrammakanaal bestaat het programma-aanbod voor minstens 50% van de duur uit Europese producties en voor minstens 10% uit producties die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke producties. Minstens een derde deel van deze producties is niet ouder dan vijf jaar. Bij het bepalen van de percentages blijft programma-aanbod dat bestaat uit nieuws, sport- en spelprogramma's, reclame- en telewinkelboodschappen, stilstaande beelden en teletekst buiten beschouwing. Deze verplichting geldt niet voor commerciële media-instellingen die programma-aanbod verzorgen dat slechts in één gemeente of een beperkt aantal aan elkaar grenzende gemeenten wordt uitgezonden.

In bijzondere gevallen kan het Commissariaat tijdelijk gedeeltelijk ontheffing verlenen ten aanzien van het percentage Europese producties, met dien verstande dat het percentage niet lager wordt gesteld dan tien.

3. Eisen waaraan de media-instelling moet voldoen

- De media-instelling stelt het Commissariaat in staat het programmakanaal ongecodeerd te bekijken en/of te beluisteren. Dit kan bijvoorbeeld door een smartcard of toegangscode ter beschikking te stellen. Voorafgaand aan de eerste verspreiding van het programma-aanbod stelt de media-instelling het Commissariaat schriftelijk op de hoogte van het platform waarop zij de mediadienst verspreidt en aanvullende gegevens, zoals frequentie of abonnementsgegevens. Bij wijziging brengt de media-instelling het Commissariaat hiervan direct op de hoogte.
- Een commerciële media-instelling brengt in overeenstemming met de werknemers die zijn belast met de verzorging en samenstelling van het programma-aanbod een redactiestatuut tot stand waarin de journalistieke rechten en plichten van deze werknemers worden geregeld.
- De media-instelling zendt slechts reclameboodschappen uit indien zij zich heeft aangesloten bij de Stichting Reclame Code.
- Het televisie-aanbod bevat geen aanbod dat de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan zestien jaar **ernstige schade** zou kunnen toebrengen.
- Het televisie-aanbod bevat slechts aanbod dat **schade** kan toebrengen aan de lichamelijke, geestelijke of zedelijke ontwikkeling van personen jonger dan zestien jaar, indien de media-instelling zich heeft aangesloten bij het [NICAM](#).
- De media-instelling bewaart gedurende twee weken na uitzending de opnamen van de uitgezonden programma's. De media-instelling stelt deze opnamen op verzoek ter beschikking aan het Commissariaat voor de Media op een wijze die het Commissariaat voor de vervulling van zijn taak nodig vindt.

4. Overige voorschriften

De verleende toestemming geldt vijf jaar en vervalt na afloop van deze periode. Een aanvraag voor verlenging van de toestemming moet minimaal vijf maanden voor de afloop van de toestemming worden ingediend bij het Commissariaat.

Als een media-instelling naast het programmakanaal waarvoor toestemming is verleend, een programmakanaal met een andere naam wil uitzenden, moet het Commissariaat daarvoor afzonderlijk toestemming geven. Ook als de media-instelling een programma wil uitzenden onder de naam waarvoor toestemming is verleend maar met een (gedeeltelijk) andere inhoud (bijvoorbeeld een plaatselijke of provinciale editie), moet zij schriftelijk toestemming vragen aan het Commissariaat.

Als de media-instelling niet langer gebruik wil maken van de toestemming, moet zij het Commissariaat verzoeken de toestemming in te trekken. Als de media-instelling de naam wil wijzigen van het programmakanaal waarvoor toestemming is verleend, dient de media-instelling het Commissariaat hiervan zo spoedig mogelijk schriftelijk op de hoogte te stellen.

De toestemming is niet overdraagbaar. Er is geen sprake van overdracht als alleen de zeggenschapsverhoudingen wijzigen, omdat aandelen in andere handen komen. De rechtspersoon op wiens naam de toestemming is verleend blijft dan dezelfde.

5. Toezichtskosten

Commerciële media-instellingen zijn jaarlijks kosten verschuldigd aan het Commissariaat voor de Media voor elke verkregen toestemming.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft de hoogte van de bedragen vastgesteld in de [Mediaregeling 2008](#). Jaarlijks worden de bedragen bijgesteld met de door het Centraal Planbureau (CPB) voor dat jaar geraamde consumentenprijsindex. De hierna genoemde bedragen gelden voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014.

Het te betalen bedrag is afhankelijk van de soort dienst (radio, televisie of kabelkrant), het technisch (potentieel) bereik, marktaandeel, het uitzendgebied van een dienst (binnen-of buitenland) en het aantal uitzenduren.

Voor het verzorgen van een radiokanaal is de media-instelling de helft verschuldigd van de bedragen die gelden voor een televisiekanaal. Voor een programmakanaal dat bestaat uit kabelkrant is de media-instelling een kwart verschuldigd.

De bedragen lopen uiteen van het minimumbedrag van € 203,- (voor radiodiensten en kabelkranten) tot maximaal € 25.984,- (voor televisiediensten) per jaar (zie de [tabellen](#) in de bijlage behorende bij artikel 17 bijdrage toezichtskosten commerciële mediadiensten).

Commerciële media-instellingen zijn verplicht gegevens te verstrekken die nodig zijn ter bepaling van de hoogte van de bijdrage aan het Commissariaat. Het Commissariaat stuurt hen jaarlijks een verzoek om de gegevens over het voorafgaande jaar. Na ontvangst van deze gegevens kan het Commissariaat een factuur toezenden.

Als de media-instelling in een jaar geen programma-aanbod heeft verspreid, zal het Commissariaat het minimale bedrag € 203,- voor radio-omroepdiensten en kabelkranten en € 406,- voor televisieomroepdiensten) in rekening brengen.

6. Europese Richtlijn

Het uitgangspunt van de Europese harmonisatie van regels door de [Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten](#) is dat een aanbieder van een mediadienst zich alleen aan de regels hoeft te houden van de lidstaat die bevoegd is ten aanzien van deze aanbieder.

Iedere aanbieder is dus onderworpen aan de nationale wetgeving en het toezicht van één lidstaat. Vervolgens mag de ontvangst en de verspreiding van het programma-aanbod in beginsel niet worden belemmerd in de andere lidstaten.

Welk land bevoegd is om regels te stellen en toezicht uit te oefenen wordt in eerste instantie bepaald aan de hand van de plaats van vestiging van de aanbieder. Voor de vaststelling van de vestigingsplaats is bepalend in welk land het hoofdkantoor van de aanbieder is, waar de programmeringsbesluiten worden genomen en waar een aanzienlijk deel van de personeelsleden werkt. Als over de bevoegdheid van Nederland onduidelijkheid bestaat, moet de aanbieder aanvullende gegevens aan het Commissariaat verstrekken.

Nuttige adressen

Agentschap Telecom
Postbus 450
9700 AL Groningen
tel. 050 587 74 44
<https://www.agentschaptelecom.nl>

NICAM (Kijkwijzer)
Postbus 322
1200 AH Hilversum
tel. 035 646 08 60
<mailto:info@nicam.cc>
<http://www.kijkwijzer.nl>

Stichting Reclame Code
Postbus 12352
1100 AJ Amsterdam
tel. 020 696 00 19
<http://www.reclamecode.nl>

<p>Commissariaat voor de Media Postbus 1426 1200 BK Hilversum Hoge Naarderweg 78 1217 AH Hilversum telefoon 035 773 77 00 fax 035 773 77 99 mailto:info@cvdn.nl http://www.cvdn.nl</p>

Disclaimer

Deze brochure is bedoeld om een indruk te geven van de belangrijkste regels voor commerciële omroepdiensten. Aan de tekst van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Het Commissariaat voor de Media spant zich ervoor in om te zorgen dat de informatie in deze brochure correct is, maar accepteert geen aansprakelijkheid voor fouten en/of het ontbreken van informatie.